

Інші учасники цивільного процесу

Особи, які здійснюють організаційно-технічне забезпечення цивільного процесу

Секретар судового засідання

- * На секретаря судового засідання покладені важливі функції — підготовка судового процесу, здійснення судових викликів і повідомлень, перевірка наявності та з'ясування причин відсутності осіб, яких було викликано до суду, про що він доповідає головуючому в справі, забезпечення контролю за повним фіксуванням судового засідання технічними засобами, ведення журналу судового засідання, оформлення матеріалів справи, виконання інших доручень головуючого в цивільній справі, які безпосередньо стосуються справи.
- * На підставі ч. 2 ст. 197 ЦПК фіксування судового засідання технічним засобом здійснює секретар судового засідання або за розпорядженням головуючого — інший працівник апарату суду. Статтею 198 ЦПК передбачено, що одночасно із технічним записом судового засідання секретарем судового засідання ведеться журнал судового засідання. Журнал судового засідання ведеться секретарем судового засідання та підписується ним невідкладно після судового засідання і приєднується до справи.

-
- * Згідно з ч. 2 ст. 163 ЦПК, яка регламентує процедуру відкриття судового засідання, секретар судового засідання доповідає судові, хто з викликаних у справі осіб з'явився в судове засідання, чи вручено судові повістки та повідомлення тим, хто не з'явився, та повідомляє причини їх неявки, якщо вони відомі.
 - * Таким чином, секретар судового засідання є обов'язковою фігурою процесу. Ця особа здійснює свої повноваження протягом усього часу розгляду цивільної справи в суді.
 - * **Судовий розпорядник**
 - * Його діяльність спрямована на вирішення різного роду питань, які стосуються організації та проведення конкретного судового засідання, а саме на забезпечення порядку під час судового засідання та зручних умов його проведення. Діяльність судового розпорядника також спрямована на те, щоб позбавити суддю технічної роботи.
 - * Судовий розпорядник, як і секретар судового засідання, входить до апарату суду.

-
- * На посаду судового розпорядника призначається особа, яка має повну або базову вищу юридичну освіту на освітньо-кваліфікаційному рівні не нижче бакалавра, без вимог до стажу роботи. На посаду старшого судового розпорядника призначається особа, яка має повну вищу юридичну освіту на освітньо-кваліфікаційному рівні спеціаліста або магістра і стаж роботи за фахом в державній службі не менше 2 років. Судові розпорядники забезпечуються спеціальним форменим одягом, зразки якого затверджуються Головою Державної судової адміністрації України за погодженням з Радою суддів України.

Особи, які сприяють розгляду і вирішенню цивільної справи по суті

- * **Свідок** - це учасник цивільного процесу, який викликається судом для дачі показань щодо відомих йому обставин, які мають значення для правильного вирішення справи.
- * Відповідно до ст. 50 ЦПК України свідком може бути кожна особа, якій відомі будь-які обставини, що стосуються справи. Свідок зобов'язаний з'явитися до суду у визначений час і дати правдиві показання про відомі йому обставини. У разі неможливості прибуття за викликом свідок зобов'язаний завчасно повідомити про це суд. **Свідок має право** давати показання рідною мовою, якою він володіє, користуватися письмовими записами, відмовитися від давання показань у випадках, встановлених законом, а також на компенсацію витрат, пов'язаних з викликом до суду. За завідомо неправдиві показання або за відмову від давання показань з не передбачених законом підстав свідок несе кримінальну відповідальність, а за невиконання інших обов'язків - відповідальність, встановлену законом.
- * Свідок може бути викликаний до суду з двох підстав: за ініціативою суду та за заявою осіб, які беруть участь у справі. В такій заяві зазначається прізвище, ім'я, по батькові свідка, місце його проживання або перебування чи роботи та обставини, які він може підтвердити.

* **Не підлягають допиту як свідки:**

- * 1) недієздатні фізичні особи, а також особи, які перебувають на обліку чи на лікуванні у психіатричному лікувальному закладі і не здатні через свої фізичні або психічні вади правильно сприймати обставини, що мають значення для справи, або давати показання;
- * 2) особи, які за законом зобов'язані зберігати в таємниці відомості, що були довірені їм у зв'язку з їхнім службовим чи професійним становищем, - про такі відомості;
- * 3) священнослужителі - про відомості, одержані ними на сповіді віруючих;
- * 4) професійні судді, народні засідателі та присяжні - про обставини обговорення у нарадчій кімнаті питань, що виникли під час ухвалення рішення чи вироку.
- * Особи, які мають дипломатичний імунітет, не можуть бути допитані як свідки без їхньої згоди, а представники дипломатичних представництв - без згоди дипломатичного представника (ст. 52 ЦПК).

-
- * **Експерт**- це особа, якій доручено провести дослідження матеріальних об'єктів, явищ і процесів, що містять інформацію про обставини справи, і дати висновок з питань, які виникають під час розгляду справи і стосуються сфери її спеціальних знань (ч. 1 ст. 53 ЦПК).
 - * Основними нормативно-правовими актами, що визначають статус експерта в цивільному процесі, є ЦПК України та Закон України "Про судову експертизу" від 25 лютого 1994 р.
 - * Відповідно до ч. 2 ст. 53 ЦПК України як експерт може залучатися лише особа, яка відповідає вимогам, встановленим Законом внесена до Державного реєстру атестованих судових експертів.

* **Експерт не має права**

- * - за власною ініціативою збирати матеріали для проведення експертизи;
- * - спілкуватися з особами, які беруть участь у справі, а також з іншими учасниками цивільного процесу, за винятком дій, пов'язаних з проведенням експертизи;
- * - розголошувати відомості, що стали йому відомі у зв'язку з проведенням експертизи, або повідомляти будь-кому, крім суду, про її результати
- * - передоручати проведення експертизи іншій особі (ч.5,8 ст. 53 ЦПК).
- * Якщо під час проведення експертизи буде виявлено, що для відповіді на поставлені запитання експерт не має необхідних знань, то він повинен невідкладно повідомити про це суд. У разі виникнення сумніву щодо змісту та обсягу доручення експерт невідкладно заявляє суду клопотання щодо його уточнення або повідомляє суд про неможливість проведення ним експертизи за заданими питаннями.
- * Експерт може відмовитися від давання висновку, якщо подані йому матеріали недостатні для виконання покладених на нього обов'язків. Для цього він подає до суду заяву про відмову, яка повинна бути вмотивованою.

-
- * **Спеціаліст** - це особа, яка володіє спеціальними знаннями та навичками застосування технічних засобів і може надавати консультації під час вчинення процесуальних дій з питань, що потребують відповідних спеціальних знань або навичок.
 - * Участь спеціаліста в цивільному процесі можлива в двох формах. По-перше, це участь у сприянні здійсненню судом правосуддя в цивільних справах (зокрема, шляхом участі в окремих процесуальних діях, надання технічної допомоги: фотографування, складання схем, планів, креслень, відбір зразків для проведення експертизи тощо). По-друге, формою участі в процесі може бути надання судові консультаційно-довідкової допомоги та письмових роз'яснень (висновків) щодо питань, які потребують застосування спеціальних знань (крім правових питань), коли проведення експертизи не потрібне.

-
- * **Основними обов'язками** спеціаліста є;
 - * 1) з'явитися за викликом суду;
 - * 2) відповідати на задані судом питання;
 - * 3) давати усні консультації та письмові роз'яснення;
 - * 4) звертати увагу суду на характерні обставини чи особливості доказів;
 - * 5) у разі потреби надавати суду технічну допомогу.
 - * На нього також розповсюджуються обов'язки, які відповідно до ст. 162 ЦПК України покладаються на осіб, присутніх у залі судового засідання, тощо.

Кінець

Виконав : Подсікера Сергій,
спеціальність «правознавство»
група № 302